

וולאס (שמאל) ולמי מבטיחים הצלה בעזרת אלות המשמרה

„דרדך-החיים האמריקאית” — חברה זו עוברת עתה משבר גורלי.

השינאה מביעה את חותמה על כל שיחה, על כל ביטוי פוליטי, על מערכת-הבחירות. הסיכמה המרכזית, שלושת המועמדים מתחרים עליה — „החזרת החוק והסדר” — אינה אלא מסכה דק לשינאה זו. כי הכוונה היא: להרביץ להם, לדפוק אותם, את המלוכנים — הכושבים, או הנוער, או האינטלקטואלים, או הקומוניסטים, או הדרומים, או הצפוניים, או הליברלים. כל אלה המאיימים לקחת מה שיש, הכוחות השטניים הגורמים להיטלטלות הנרא.

זה יוצר סיגנון מבעית. פרט קטן שנחרת בזכרוני: הוונגריה על-ידי הרב יואכים פרינץ נלאום בבית-הכנסת הרפורמי שלו, בעיר נהארק, בדרך מגוויורק נכנסתי לתחנת-בניין.

מולי התנופה דגל אמריקאי מתחתיו סיממתי-ענק, כתובה בכתב-ידי גס: „אהוב אותה, או הסתלק מהארץ!”

הכונה לא היחה לאורחים כמוני. הכוונה היחה לנוער האמריקאי, למתנגדי המלחמה בווייטנאם, לסטודנטים המורדים, לליברלים המתקוממים נגד הגל הפאשיסטי. איזה סיגנון!

(ובכלל — אתה נדהם מריבוי הדגלים הלאומיים. אתה דוהר בכביש הסרגלי — ולפני כל בית-הרושת, כל בניין ציבורי, כל תחנת-דלק, מתנופפים דגלים, דגלים, דגלים. בערים אתה רואה, לפעמים, דגל לאומי מתנופף מחלון של דירה רגילה, ביוס-חוד רגיל. אפילו בארצו הלאומית אין יפנוץ כזה בדגלים. גם זה סימן מדאיג לאי-ביטחון יסודי. אומה

של חיל-האוויר האמריקאי, גילה מהו הפיתרון שלו למלחמת וייטנאם: להמטיר על הצפוניים כפצות גרעיניות, עד שיחזרו לתקופת-האבן.
זהו הקור: להרוג את הפושעים — רצוי בלי משפט; לשבור את ראשי הכושבים וההיפיס והסטודנטים באלות המשטרה; להמטיר פצצה אטומית על כל מי שמתנגד לכוח האמריקאי בעולם! לצהת על ידיים לציית או ללכת לעזאזל. כדברי אחד הנואמים של וולאס: „נעלה את ההיפיס, את משתתפי ההפגנות, את ההומוריסטסואלים על סירה — ונטביע אותה בלב ים!”

וכרגע מוכנים כעשרים אחוז מן הבוחרים להצביע בעד איש זה! בכל עם יש פאשיסטים. כשם שכל גוף בריא נושא בקירבו חיידקים, כך נושאת כל אומה בריאה בקירבה את הפאשיסטים שלה. שניים-שלושה אחוזים הם נורמאליים בהחלט (זה היה האחוז אצלנו, עד למלחמת-שש-הימים). אולם כאשר הם מגיעים לעשרה, ואף לעשרים אחוזים, פירוש הדבר שהחברה חולה, חולה מאוד-מאוד.
בסיפרי צלב-הקרום ניסיתי לבחון, על-פי הנסיון הגרמני, מתי הופך הפאשיזם לסכנה לאומית. התשובה הפשוטה ביותר היא: כשהפאשיזם שוב אינו מושך רק מופרעים, פירחחים ובריונים משולי החברה, כאשר אנשים הגונים ונורמאליים אומרים: „המנהיג הזה הוא קצת משוגע, אבל דרוש לנו איש כמוהו, כזי שיעשה סדר! זה לא יכול להימשך כך!”

בגרמניה זה קרה ב-1930, שלוש שנים לפני עלות היטלר לשילטון. באמריקה נשמעים הדברים עתה מכל עבר.

שמעתי אותם מפי פועלים יוצאי-פולין, הפוחדים מהתחרות הכושבים. שמעתי אותם מפי בורגנים, החוששים מפני הסטודנטים השמאלניים. שמעתי אותם מפי רופא עשיר ומכובד ביותר בבוסטון השמרנית, שאמר: „הפעם אצביע בעד ניכסון, אבל אם יבחר האמפריי, חס וחלילה, אצביע בפעם הבאה בעד וולאס”. אותו איש אמר לי: „אני מתנגד לרצח פוליטי, אך בסך-הכל טוב שרוברט קנדי נהרג.”
רבות צואים על וולאס בכל הופעותיו. מה שהתחיל כראקציה דרומית מקומית נגד

מכנינים נגד ג'ורג' וולאס וצ'יג'ים אותו בדמות היטלר

זכויות הכושבים, הפך לתעשיית-איום לנחש-ענק, המציף את ריכוזי-הפועלים בצפון, והמתחיל לגרוף עימו גם יהודים רבים.

ג'ו מקיארתי הצעקני, ובארי גולדהארט האינטלקטואלי, היו מלאכים בהשחאה לחאלאס המיקה, הנמאוג המוכשר. הוא לא ייבחר בעוד שבוע — אבל אין זה חשוב. כי מפלגתו החדשה תישאר קיימת אחרי הבחירות, והיא עלולה ללכת לחיל, אם יגבר המשבר הנפשי. בבחירות של 1972 עלול וולאס להופיע כמועמד המנוצח.

זכינות תהיה לאמריקה — בפעם הראשונה בתולדותיה — מפלגה פאשיסטית, מאורגנת, משופעת בפספסי המיליונרים של הנפט הטכססי.

★ ★ ★

נשיא הבא לא יהיה וולאס, אלא ניכסון. ואולי אפילו האמפריי. שניהם נחשבים לאפסים גמורים. ההבדל ביניהם הוא זעיר. ניכסון מוביל, כי רבים סבורים שאפס חדש עדיף על אפס ישן, מכיון שיביא לשלטון אנשים חדשים וטריים. (האמריקאים, בניגוד לישראל, יודעים כי כל כמה שנים דרושה בשלטון גישה חדשה, וכי רק אנשים חדשים מסוגלים לחשוב על שיטת הדשות.)

כששני המועמדים לנשיאות הם אפסים, מופנים המבטים אל הסגנים. וכאן יש הבדל אמיתי. סגנו של ניכסון, ספירו אגנו, נתגלה ככסיל בלתי-רגיל. כל מילה היוצאת מפיו היא איחלת, והוא נאלץ להכחיש אותה מיד, או להתנצל עליה. הוא דיבר על „פולאקים” ועל „יאפסים” (אמריקאים ממוצא פולני ויפאני), כאילו דיבר יגאל אלון על „פראנקים”

(המשך בעמוד 25)

חולה

הבטויה בעצמה, באחדותה, בליכודה החברתי, אינה זקוקה לניכסוף דגלים.)

★ ★ ★

שינאה מולידה אלימות. ואולי להיפך — האלימות מולידה את השינאה. כי האלימות נמצאת בכל מקום באמריקה. כל שיחה מגיעה אליה. כל נאום פוליטי מזכיר אותה. הרציחות הפוליטיות הן תופעה שיגרתית. (איש מיושב אמר לי, ברצינות גמורה, שידוע לו שלידון ג'ונסון אירגן בשעתו את רצח כל יריביו בטכסאס.)

הכל מאשימים את הטליוויזיה, ואכן, אינך יכול לפתוח את המקלט מבלי לראות אלימות — בסרטים, בתוכניות לנוער ולילדים, אפילו בסרטוני-הפירסום. מכיבי, יורים, דוקרים. אבל הטליוויזיה אינה אלא ראייה-חברה. מחלבה המראה בסרטון כי השותה את מוצריה יכול להיבזק לכל יריביו — אינה אלא מסתגלת אל היצרים של הלקוחות הפוטנציאליים. מניין האלימות הזאת?

התשובה השגורה היא: זה בא מפולחן המערב הפרוע. וכל האנשים הרציניים שאמרו לי זאת נדהמו כששאלתי אותם: „אבל מדוע נוצר פולחן האלימות במערב הפרוע? מדוע לא נוצר פולחן כזה בארצות-התיישבות אחרות? מדוע לא בניו-זילנד, בבראזיל, בישראל?”
לי יש רק תשובה אחת לשאלה זו, שהטרידה אותי בכל ימי שהותי. באמריקה קרה מה שלא קרה בכל שאר ארצות-ההתחלפות: רצח-עם שיטתי. השמדת האינדיאנים פינתה את היבשת להתחלפות הלבנה. במשך זמן רב נאלצו המתחילים להיות מוכנים בכל עת להתקפת הנגד של המועמדים-המשמדה וללחם. הם הרגו ונהרגו — וכך נולדה מסורת האלימות. ואולי הסיבה עמוקה עוד יותר: אולי מטריד המצפון הקולקטיבי — אישים בנבכי תת-הכרה הלאומית — את האומה שנולדה בעזרת רצח-עם. אולי לוחש קול ניסתר, בכל דור: „מה ששדותם מאחרים — מה שנקנה בהשמדה וגירוש ואי-זדק — ילקח מכם מחר.”
אולי זוהי הסיבה המונעת שלווה והרגשת-ביטחון מאזמה מעונה זו, הרוחפת אותה כל כמה שנים לזרועות ההיסטוריה והפאנקה, ההופכת את האלימות הנצחית לסומך-ההיכר שלה.

(ומהשבה מציקה: אם ניהפך, חלילה, גם אנחנו לעם של „נחלים”, כפי שמציעים הפא-שיסטים שבקירבנו, אם נכבוש ונחפשו ונרחיב גבולות, ונשל ונתחל עוד ועוד — האם ייאמרו איתם הדברים עלינו, בעוד כמה דורות? האם לא כדאי להרהר על כך מראש?)

★ ★ ★

מי שאומר „אהוב את הדגל, או הסתלק מהארץ!” מזהה את עצמו כאחד החסידים של ג'ורג' וולאס. אתה רואה אותם בכל מקום. לא הבריונים הנראים בתמונות העיתונים. אלא אזרחים מיושבים, מסודרים, שקטים, הנושאים על חזם כפתור של וולאס, או שהדיקו תחית שלו למכונתם.

חאלאס היא פאשיסט — בלי מרכאות. פאשיסט קלאסי. הוא תובע לעצמו את השילטון, כדי שיוכל להניח לשוטרים לפתור את בעיית הפשיעה „בלי רחמים”, על-ידי לינץ משטרתי. לתת לשוטרים להכות, לכלוא, לירות, להרוג — מבלי שבית-המשפט העליון, „הרכרוכי”, יכריע להם במלאכתם.

(יש כל מיני שוטרים באמריקה. כימעט כולם גסירות-החריד, בעלי חזות אלימה ואף אכזרית. כולם מוכנים, בכל רגע, לירות ולהיירות. סוג אחד של שוטרים — שוטרי המדינות השונות, הסטייט-טרופרס — נראים ושמעים, ולעיתים גם מתנהגים כמו הסטודנטים, פלוגות-הסער המפורסמות של הנאצים. הדימיון הפרוע ביותר לא יעלה על הדעת מה יעשו שוטרים אלה אם נשיא כמו וולאס יתן להם יד חופשית.)

בכל רחבי אמריקה מתנוססות קעת סיממות: „תמוך במשטרה שלך!” המועמד לסגן-הנשיא של מפלגת וולאס, הגנרל למי, לשעבר מפקד כוח-ההפצה-הגרעיני